

Sygn. akt XP 245/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała-Kozioł

Protokolant: Iwona Markiewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2017 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **R. W.**

przeciwko: **K. M. (1)**

o wynagrodzenie za pracę, ekwiwalent za urlop, diety i ryczałty za noclegi

I umarza postępowanie w zakresie, w jakim powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia, tj. w zakresie żądania ponad kwotę 9179,22 zł z ustawowymi odsetkami;

II zasądza od pozwanej K. M. (1) na rzecz powoda R. W. kwotę 2691,76 zł netto (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt jeden złotych i 76/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 10.01.2013 r. do dnia zapłaty, z tytułu wynagrodzenia za pracę;

III zasądza od pozwanej K. M. (1) na rzecz powoda R. W. kwotę 628,57 zł (sześćset dwadzieścia osiem złotych i 57/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 10.01.2013 r. do dnia zapłaty, z tytułu ekwiwalentu za urlop ;

IV w pozostałym zakresie powództwo oddala;

V nie obciąża powoda kosztami procesowymi strony pozwanej od nieuwzględnionej części powództwa;

VI wyrokowi w punkcie II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1650 zł;

VII nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 stycznia 2015 r. powód R. W. domagał się zasądzenia od pozwanej K. M. (1) kwoty 4.563,75 euro z tytułu delegacji zagranicznych i godzin nadliczbowych oraz kwoty 800,80 zł z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, a także ekwiwalentu za pranie odzieży w kwocie 160 zł (k. 2, 3).

W uzasadnieniu powód wskazał, że był zatrudniony u pozwanej w okresie od 27.09.2012 r. do 26.12.2012 r. na podstawie umowy o pracę jako kierowca w ruchu międzynarodowym. Domaga się diet z tytułu delegacji zagranicznych

oraz ryczałtów za noclegi. Wskazał, że w czasie zatrudnienia otrzymał przelewem od pracodawcy kwotę 7646,86 zł z tytułu wynagrodzenia i dodatku. Wskazał, że domaga się ekwiwalentu za 9 dni urlopu.

W odpowiedzi na pozew pozwana K. M. (1) domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (k. 30 – 35).

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że powód w dniu 4.12.2012 r. przebywał na urlopie bezpłatnym, zaś od 5.12.2012 r. do 24.12.2012 r. na zwolnieniu lekarskim. Wskazała, że powód nie pracował w godzinach nadliczbowych, wykorzystał 9 dni urlopu, 14 dni przebywał na zwolnieniu lekarskim i nie wykonał do końca swojej pracy. Wyjaśniła, że powód otrzymywał diety w wysokości nie mniejszej niż 23 zł oraz ryczałty za noclegi. Podkreśliła, że powód nie wywiązał się z obowiązku przedstawienia pracodawcy wydruków z karty kierowcy oraz z tachografów za drugą trasę.

W piśmie procesowym z dnia 8.05.2015 r. powód wskazał, że domaga się zasądzenia odsetek od żądanych kwot od dnia 27.12.2012 r. do dnia zapłaty (k. 73 – 76).

Na rozprawie w dniu 9.09.2015 r. powód cofnął roszczenie o zapłatę z tytułu ekwiwalentu za pranie (k. 87v).

Na rozprawie w dniu 17.10.2016 r. powód sprecyzował żądanie pozwu w ten sposób, że wskazał, iż domaga się zasądzenia następujących kwot: 4 096,58 zł tytułem wynagrodzenia za pracę, 628,57 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, 98,82 zł tytułem diet oraz 4 355,15 zł tytułem ryczałtów za nocleg. W pozostałym zakresie powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 211).

Na rozprawie w dniu 1.02.2017 r. powód zmodyfikował roszczenie o zapłatę odsetek i wskazał, że domaga się odsetek od dnia 10.01.2013 r., tj. od dnia ostatniej wypłaty (k. 269).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód R. W. był zatrudniony u pozwanej K. M. (2), (...) Usługi (...) w O., na podstawie umowy o pracę na okres próbny od dnia 27 września 2012 r. do dnia 26 grudnia 2012 r., za wynagrodzeniem 850 zł brutto + dyżury (łącznie nie mniej niż minimalne wynagrodzenie obowiązujące w gospodarce narodowej) + 100 zł – ryczałt za godziny nadliczbowe, + 50 zł – ryczałt za godziny nocne.

Powód zatrudniony został na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie równoważnym. Strony nie dokonały uzgodnień co do wysokości diet ani nie ustaliły, że powodowi będzie się należał ryczałt za nocleg w kabinie.

Kierowcy pracowali u pozwanej w systemie: 3 tygodnie w trasie, 1 tydzień w domu.

Dowód: Umowa o pracę z dn. 27.09.2012 r. na okres próbny (k. 6)

Świadectwo pracy z dn. 31.12.2012 r. (k. 7)

Informacja o warunkach zatrudnienia z dn. 27.09.2012 r. (w aktach osobowych powoda - w załączeniu do akt sprawy)

Zeznania świadka M. M. (k. 130, 131; płyta CD)

Przesłuchanie powoda (k. 132, 133; płyta CD)

Przesłuchanie pozwanej (k. 133; płyta CD)

W dniu 29 września 2012 r. o godz. 15.00 powód został dowieziony do pracy w Niemczech samochodem służbowym przez męża pozwanej M. M..

W okresie od dnia 29 września 2012 r. do dnia 18 października 2012 r. powód przewoził ładunki po krajach UE.

W dniu 18 października 2012 r. od godziny 12:20 do godziny 15:00 powód wykonywał inną pracę niż prowadzenie pojazdu, zaś od godziny 15:00 dnia 18 października 2012 r. do godziny 6:00 dnia 6 listopada 2012 r. miał czas wolny od pracy.

W kolejną trasę powód wyruszył w dniu 6 listopada 2012 r. i przebywał w niej do dnia 27 listopada 2012 r. W tym okresie powód przewoził towary na terenie UE. Pierwotnie powód miał zakończyć trasę w dniu 3 grudnia 2012 r., jednakże z powodów zdrowotnych zjechał z trasy w dniu 27 listopada 2012 r. Powód został wówczas zastąpiony przez innego kierowcę, T. S..

W dniu 4 grudnia 2012 r. powód przebywał na urlopie wypoczynkowym. Innych wniosków urlopowych powód nie składał. Strona pozwana sama uznała, że powód wykorzystał 9 dni roboczych urlopu w okresie 19 października 2012 – 5 listopada 2012 i wpisała stosowną informację na świadectwie pracy.

W dniach od 5 grudnia 2012 r. do 24 grudnia 2012 r. powód był niezdolny do pracy z powodu choroby i korzystał ze zwolnienia lekarskiego.

W żadnym miesiącu pracy powód nie świadczył pracy w godzinach nadliczbowych.

Dowód: Polecenie wyjazdu służbowego (k. 4, 5)

Wniosek o udzielenie urlopu z dn. 04.12.2012 r. (w aktach osobowych powoda – w załączeniu do akt sprawy)

Częściowo zeznania świadka M. M. (k. 130, 131; płyta CD)

Zaświadczenia (k. 8 – 10)

Zaświadczenie lekarskie (...) nr (...) (k. 49)

Wydruk z systemu TachoSpeed 2.66 (k. 36 – 44)

(...) P (...) (k. 65)

Częściowo przesłuchanie powoda (k. 132, 133; płyta CD)

Częściowo przesłuchanie pozwanej (k. 133; płyta CD)

Wydruki z tachografu cyfrowego (k. 70, 71, 82 – 97)

Rozliczenie tankowania (k. 98)

Ewidencja czasu pracy powoda (k. 121- 124)

Karty kierowcy (k. 117, 118)

Opinia biegłego sądowego z sierpnia 2012 r. (k. 162 – 175)

Uzupełniająca opinia biegłego sądowego ze stycznia 2017 r. (k. 257 – 261)

W okresie zatrudnienia pozwana dokonała przelewu na rachunek bankowy powoda następujących kwot (netto):

- 1 500 zł – w dniu 19 października 2012 r.;
- 1 000 zł – w dniu 9 listopada 2012 r.;
- 1 100 zł – w dniu 16 listopada 2012 r.;

- 1 000 zł – w dniu 3 grudnia 2012 r.;
- 1 000 zł – w dniu 7 grudnia 2012 r.;
- 1 520 zł – w dniu 13 grudnia 2012 r.;
- 526,86 zł – w dniu 24 stycznia 2013 r. (łącznie 7 646,86 zł).

Dowód: Bezsporne, ponadto:

Potwierdzenie przelewu (k. 53, 55, 56, 58, 59, 60, 62)

Listy płac (k. 52, 54, 57, 61)

Z tytułu wynagrodzenia zasadniczego powodowi przysługiwała łącznie kwota 3 108,20 zł netto.

W okresie zatrudnienia u pozwanej powodowi przysługiwało 9 dni urlopu wypoczynkowego, z czego powód wykorzystał jeden dzień urlopu. Pozwana nie wypłaciła powodowi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w kwocie 628,57 zł.

W okresie zatrudnienia powód winien otrzymać od pozwanej łączną kwotę 7 230,42 zł tytułem diet, w tym: 11,50 zł tytułem diet za podróż służbową na terenie kraju, 3 340,35 zł tytułem diet za podróż służbową poza granicami kraju odbytą w terminie od dnia 29 września 2012 r. do dnia 18 października 2012 r. i 3 878,57 zł tytułem diet za podróż służbową poza granicami kraju odbytą w terminie od dnia 6 listopada 2012 r. do dnia 27 listopada 2012 r.

Dowód: Opinia biegłego sądowego z sierpnia 2016 r. (k. 162 – 175)

Uzupełniająca opinia biegłego sądowego ze stycznia 2017 r. (k. 257 – 261)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie częściowo.

Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pozwu powód domagał się zasądzenia od pozwanej następujących kwot: 4.096,58 zł tytułem wynagrodzenia za pracę, 628,57 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, 98,82 zł tytułem diet za zagraniczne podróże służbowe oraz 4.355,15 zł tytułem ryczałtów za nocleg. Powód domagał się także zasądzenia ustawowych odsetek od powyższych kwot, liczonych od dnia 10 stycznia 2013 r. Powód cofnął powództwo ponad dochodzoną kwotę (łącznie: 9.179,22 zł) wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Pozwana wnosiła o oddalenie powództwa w całości.

Ustalen stan faktycznego Sąd dokonał w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. o dowody z dokumentów, wskazane w treści uzasadnienia, albowiem ich wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu, a także o dowód z zeznań świadka M. M. oraz z przesłuchania stron. Mimo stosunku małżeńskiego łączącego świadka z pozwaną Sąd dał wiarę zeznaniom świadka w całości, albowiem korespondowały one z wnioskami płynącymi z pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Świadek potwierdził w szczególności sposób, w jaki strony ustaliły zasady wynagradzania, którym podlegać miał powód w okresie zatrudnienia u pozwanej. Także wyjaśnienia pozwanej pozostawały zbieżne w swojej treści z pozostałym materiałem dowodowym sprawy. Wyjaśnieniom powoda Sąd dał wiarę w zakresie, w jakim ich treść odpowiadała zeznaniom świadka i dowodom z dokumentów. Z tej przyczyny Sąd nie dał wiary twierdzeniu powoda, że strony umówiły się ustnie, iż powód otrzymywać będzie określoną kwotę za każdy przejechany kilometr. Co znamienne, sam powód potwierdził, iż strony nie ustaliły kwoty diety, jaką powód miał otrzymywać za jeden dzień pozostawiania podróży służbowej, a także że w ogóle nie było między stronami ustaleń co do ryczałtów za nocleg.

Sąd procedował także w oparciu o dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw, gospodarki materiałowej i zatrudnienia i płac. W ocenie Sądu, wydana w sprawie opinia była rzetelna, oparta na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i Sąd w pełni podzielił dokonane w niej ustalenia. Biegłemu nie można odmówić umiejętności i kwalifikacji niezbędnych do sporządzenia opinii zgodnej z tezą dowodową zawartą w postanowieniu dopuszczającym ten dowód. Zdaniem Sądu, biegły posiada wystarczającą wiedzę z dziedziny objętej zakresem przedmiotowym opinii. Biegły był zatem w stanie ustalić fakty potrzebne do sporządzenia opinii, dokonać ich właściwej, obiektywnej analizy, jak też wyprowadzić poprawne wnioski, pozostające w zgodzie z wiedzą z zakresu danej dziedziny, a także z zasadami zwykłego doświadczenia życiowego przeciętnego człowieka. Taką ocenę kwalifikacji i umiejętności biegłego wspiera treść samej opinii. Trzeba przede wszystkim zwrócić uwagę na dokładne ujęcie omawianego przez biegłego zagadnienia. Przedstawił on swój wywód w logiczny, racjonalnie uargumentowany sposób. Starał się przy tym unikać formułowania arbitralnych, apriorycznych tez, lecz dochodził do przedstawianych przez siebie wniosków w sposób stopniowy, odnosząc się do zebranych w aktach sprawy dokumentów. Opinia ta została zatem sporządzona w oparciu o obiektywne i rzetelnie zebrany materiał dowodowy, który potwierdzał prawidłowość wyrażonego przez biegłego sądu.

Sąd Najwyższy w swoim wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków. Mając na względzie powyższe Sąd nie znalazł podstaw, by negować stanowisko biegłego, prezentowane w przedstawionej w sprawie opinii.

Przechodząc do merytorycznej oceny zgłoszonych przez powoda roszczeń, w pierwszej kolejności odnieść należy się do żądania zapłaty odpowiedniej kwoty z tytułu wynagrodzenia za pracę.

W myśl ogólnej reguły wynikającej z art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Ponadto wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy (art. 78 § 1 k.p.).

Jak ustalił Sąd na podstawie opinii biegłego sądowego oraz w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w okresie zatrudnienia powód winien otrzymać tytułem wynagrodzenia zasadniczego łączną kwotę 4.167,84 zł brutto (3.108,20 zł netto). W umowie o pracę strony ustaliły bowiem, że powód otrzymywać będzie wynagrodzenie miesięczne w wysokości 850 zł brutto + dyżury (łącznie nie mniej niż minimalne wynagrodzenie obowiązujące w gospodarce narodowej) + 100 zł – ryczałt za godziny nadliczbowe, + 50 zł – ryczałt za godziny nocne. W okresie zatrudnienia powoda wynagrodzenie minimalne wynosiło 1.500 zł. Wraz z ryczałtami w łącznej kwocie 150 zł wynagrodzenie miesięczne powoda kształtowało się na poziomie 1.650 zł brutto (1.174,64 zł netto). W rozbiciu na poszczególne miesiące z tytułu wynagrodzenia zasadniczego powód winien otrzymać kwotę: 165,00 zł brutto (141,84 zł netto) za miesiąc wrzesień 2012 r., 1.650 zł brutto (1.174,64 zł netto) za miesiąc październik 2012 r., 1.650 zł brutto (1.174,64 zł netto) za miesiąc listopad 2012 r. i 702,84 zł brutto (617,08 zł netto) za miesiąc grudzień 2012 r. (w tym 86,84 zł za dzień 4 grudnia 2012 r., kiedy powód przebywał na urlopie wypoczynkowym oraz 616 zł tytułem wynagrodzenia chorobowego).

Ponadto z ustaleń Sądu wynika, że w okresie zatrudnienia powód winien otrzymać od pozwanej łączną kwotę 7.230,42 zł tytułem diet za zagraniczne podróże służbowe.

Z art. 77⁵ § 1 k.p. wynika, że pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności

na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Zgodnie bowiem z art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców, kierowcy w podróży służbowej przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3 – 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Na podstawie upoważnienia z art. 77⁵ § 2 k.p., Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał dnia 19 grudnia 2002 r. rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991) oraz rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990).

W myśl § 2 pierwszego z cytowanych rozporządzeń, dot. podróży służbowej poza granicami kraju, z tytułu podróży, odbywanej w terminie i w państwie określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują: 1) diety; 2) zwrot kosztów: a) przejazdów i dojazdów, b) noclegów, c) innych wydatków, określonych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb. W § 3 cytowanego rozporządzenia wskazano, że czas pobytu pracownika poza granicami kraju liczy się przy podróży odbywanej środkami komunikacji: 1) lądowej – od chwili przekroczenia granicy polskiej w drodze za granicę do chwili przekroczenia granicy polskiej w drodze powrotnej do kraju. Dieta przysługuje w wysokości obowiązującej dla docelowego państwa podróży i oblicza się ją w następujący sposób: 1) za każdą dobę podróży przysługuje dieta w pełnej wysokości; 2) za niepełną dobę podróży: a) do 8 godzin – przysługuje 1/3 diety, b) ponad 8 do 12 godzin - przysługuje 1/2 diety, c) ponad 12 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości (§ 4 ust. 3 i 4 cytowanego rozporządzenia).

W myśl § 3 drugiego z cytowanych rozporządzeń, dot. podróży służbowej na terenie kraju, z tytułu podróży odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę pracownikowi przysługują diety oraz zwrot kosztów: 1) przejazdów; 2) noclegów; 3) dojazdów środkami komunikacji miejscowej; 4) innych udokumentowanych wydatków, określonych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb. Dieta jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów żywienia w czasie podróży i wynosi 23 zł za dobę podróży (§ 4 ust. cytowanego rozporządzenia). Należność z tytułu diet oblicza się za czas od rozpoczęcia podróży (wyjazdu) do powrotu (przyjazdu) po wykonaniu zadania, w następujący sposób: 1) jeżeli podróż trwa nie dłużej niż dobę i wynosi: a) od 8 do 12 godzin - przysługuje połowa diety, b) ponad 12 godzin - przysługuje dieta w pełnej wysokości; 2) jeżeli podróż trwa dłużej niż dobę, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę: a) do 8 godzin - przysługuje połowa diety, b) ponad 8 godzin - przysługuje dieta w pełnej wysokości (§ 4 ust. 2 cytowanego rozporządzenia).

Należy wskazać, że u innych pracodawców niż wymienieni w paragrafie 1 rozporządzenia (a więc u pracodawców niebędących jednostkami sfery budżetowej), mogą obowiązywać inne wysokości diet niż wskazane w załączniku do komentowanych rozporządzeń, ustalone w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę (art. 77⁵ § 3 KP), z tym że zgodnie z art. 77⁵ § 4 KP stawka diety ustalona przez pracodawcę musi stanowić co najmniej równowartość diety za dobę krajowej podróży służbowej. Przepisy rozporządzeń mają zastosowanie jedynie w przypadku, gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawierała postanowień, o których mowa w § 3 (art. 77⁵ § 5 KP).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że wobec braku uregulowania kwestii diet w aktach prawa zakładowego, w tym w umowie o pracę, powodowi przysługiwały diety w wysokości określonej rozporządzeniami.

Sąd przyjął ustaloną przez biegłego sądowego liczbę dni, za jakie powodowi przysługiwała dieta zagraniczna i dieta krajowa. Z tytułu należności za diety krajowe powodowi przysługiwała kwota 11,50 zł (1/2 x 23 zł, bowiem podróż trwała nie dłużej niż dobę i wynosiła od 8 do 12 godzin). Obliczając należność przysługującą powodowi z tytułu diet

zagranicznych Sąd, w braku ustaleń kwoty diety między stronami, i w braku możliwości precyzyjnego ustalenia w jakich dniach powód przebywał w jakim kraju, przyjął średnią stawkę diety jak za pobyt w Niemczech (bowiem powód wskazywał, że jeździł m.in. do tego kraju), tj. 42 euro.

Z tytułu zagranicznej podróży służbowej w miesiącu wrześniu i październiku 2012 r. powód winien otrzymać łącznie 19 i 1/3 diety zagranicznej w wysokości 42 euro za jeden dzień pobytu za granicą, tj. w przeliczeniu po kursie 1 euro = 4,1138 zł, 3 340,35 zł. Z tytułu zagranicznej podróży służbowej w miesiącu listopadzie 2012 r. powód winien otrzymać łącznie 22 i 1/3 diety zagranicznej w wysokości 42 euro za jeden dzień pobytu za granicą, tj. w przeliczeniu po kursie 1 euro = 4,1350 zł, 3.878,57 zł. Łącznie z tytułu diet za podróże służbowe, zarówno w kraju jak i za granicą, powodowi przysługiwała kwota 7.230,42 zł.

Z dowodów przelewów dokonanych przez pozwaną na rachunek bankowy powoda wynika, że w okresie zatrudnienia powód otrzymał ze wszystkich tytułów łącznie 7.646,86 zł. Przeważającą część tej kwoty, tj. 7.230,42 zł, Sąd zaliczył na poczet należnych powodowi diet. Z wypłaconej powodowi łącznie kwoty 7.646,86 zł pozostała więc kwota 416,44 zł (7.646,86 zł – 7.230,42 zł), i tę kwotę Sąd zaliczył na poczet należnego powodowi wynagrodzenia. Z powyższego wynika, że pozwana nie wypłaciła powodowi kwoty 2.961,76 zł netto (3.108,20 zł – 416,44 zł), która była powodowi należna z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Sąd brał pod uwagę należną powodowi kwotę wynagrodzenia netto, bowiem takie też kwoty powód otrzymywał od pozwanej w okresie zatrudnienia. Zaliczenie wypłaconej powodowi kwoty netto na poczet wynagrodzenia obliczanego w kwocie brutto prowadziłyby do otrzymania niemiernodajnego wyniku.

Mając na uwadze powyższe **w pkt II sentencji wyroku** Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.691,76 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty z tytułu wynagrodzenia za pracę. Na marginesie Sąd sygnalizuje, że zasądzenie niniejszym wyrokiem od pozwanej na rzecz powoda kwoty netto nie zwalnia pozwanej z obowiązku uiszczenia stosownych danin publicznych i składek na ubezpieczenie społeczne powoda.

Przechodząc do roszczenia powoda w przedmiocie zasądzenia od pozwanej ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wskazać należy po pierwsze, że w myśl art. 171 § 1 k.p. w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

Wymiar urlopu wynosi 20 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat i 26 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat (art.154 § 1 k.p.). Do okresu zatrudnienia, od którego zależy prawo do urlopu i wymiar urlopu, wlicza się okresy poprzedniego zatrudnienia, bez względu na przerwy w zatrudnieniu oraz sposób ustania stosunku pracy (art. 154¹ § 1 k.p.). Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, wlicza się z tytułu ukończenia: 1) zasadniczej lub innej równorzędnej szkoły zawodowej - przewidziany programem nauczania czas trwania nauki, nie więcej jednak niż 3 lata; 2) średniej szkoły zawodowej - przewidziany programem nauczania czas trwania nauki, nie więcej jednak niż 5 lat; 3) średniej szkoły zawodowej dla absolwentów zasadniczych (równorzędnych) szkół zawodowych - 5 lat; 4) średniej szkoły ogólnokształcącej - 4 lata; 5) szkoły policealnej - 6 lat; 6) szkoły wyższej - 8 lat (art. 155 § 1 k.p.).

Bezspornym jest, że w okresie zatrudnienia u pozwanej powodowi przysługiwało łącznie 9 dni urlopu wypoczynkowego. Z ustaleń Sądu, poczynionych na podstawie zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji wynika zaś, że powód wykorzystał tylko jeden dzień urlopu wypoczynkowego, w dniu 4 grudnia 2012 r. Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem pozwanej, jakoby pozostałe dni przypadające w okresie zatrudnienia powoda u pozwanej, w trakcie których powód nie wykonywał fizycznie obowiązków kierowcy, były dla powoda dniami urlopu wypoczynkowego. Wskazać należy bowiem, że powód zatrudniony był w systemie, w którym 3 tygodnie przebywał za granicą, a jeden tydzień spędzał w domu. Czas pobytu w domu nie był więc urlopem wypoczynkowym powoda, co wynika wprost z zaświadczeń wystawianych przez pozwaną, w których wskazywała ona, że w okresach, gdy powód przebywał poza trasą (tj. w okresie od dnia 19 października 2012 r. do dnia 5 listopada 2012 r.) „miał czas wolny od pracy lub odpoczywał”,

nie zaś że „przebywał na urlopie wypoczynkowym”. Ponadto powód nie składał nigdy innego wniosku urlopowego poza wnioskiem obejmującym dzień 4 grudnia 2012 r.

Nie budzi więc wątpliwości Sądu, że powód przysługującego mu urlopu wypoczynkowego w większości nie wykorzystał, a pozwana nie wypłaciła powodowi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Jak bowiem ustalił Sąd, wypłacona powodowi w okresie zatrudnienia kwota w łącznej wysokości 7.646,86 zł wyczerpywała należne powodowi kwoty z tytułu diet oraz, w niewielkiej części, wynagrodzenia zasadniczego. Kwota ta nie zawierała więc w sobie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Zgodnie z prezentowanymi przez biegłego sądowego wyliczeniami, wysokość ekwiwalentu za 1 godzinę niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego w przypadku powoda wynosiła 9,82 zł. Wysokość świadczenia powoda z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego wynosiła więc 628,57 zł (64 godziny x 9,82 zł).

Z uwagi na powyższe w **pkt III sentencji wyroku** Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 628,57 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty z tytułu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Powód domagał się także zasądzenia od pozwanej kwoty 4 355,15 zł tytułem ryczałtu za nocleg.

Podstawą prawną roszczenia w przedmiocie ryczałtu za nocleg był cytowany wyżej art. 77⁵ § 1 k.p. oraz wydane na jego podstawie akty wykonawcze w postaci rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. (w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju) oraz z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 poz.167)

W § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju wskazano, że za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia (ust. 1). W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu (ust. 2) Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg (ust. 4).

W § 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej ustawodawca wskazał, że za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia (§ 16 ust. 1). W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu (§ 16 ust. 2). Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewniają pracownikowi bezpłatny nocleg (§ 16 ust. 4).

Podkreślić należy jednak, że wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt K 11/15 Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 Kodeksu pracy w związku z § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U.236.1991, ze zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny

z art. 2 Konstytucji. Nadto Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż także art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 Kodeksu pracy w związku z § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 poz.167) w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Tym samym nie znajduje uzasadnienia dochodzenie od pracodawcy ryczałtu za nocleg w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Roszczenie powoda w zakresie ryczałtu za nocleg nie znajduje także podstawy w aktach prawa wewnętrznego obowiązujących u pozwanej, takich jak układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania czy też umowa o pracę, co strony zgodnie przyznały.

Odbieranie noclegu w kabinie pojazdu nie rodzi automatycznie prawa do ryczałtu dla kierowcy. Nie sposób bowiem pominąć art. 14 ustawy z dnia 4 września 2014 r. o czasie pracy kierowców, zgodnie z którym, w każdej dobie kierowcy przysługuje prawo do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku. Dobowy odpoczynek, z wyłączeniem odpoczynku kierowców, o którym mowa w rozdziale 4a, może być wykorzystany w pojeździe jeżeli pojazd znajduje się na postoju i jest wyposażony w miejsce do spania.

Powołany przepis jest zgodny z art. 8 ust. 2 i 8 Rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85, który stanowi, że w każdym 24 godzinnym okresie po upływie poprzedniego dziennego okresu odpoczynku lub tygodniowego okresu odpoczynku kierowca musi wykorzystać kolejny dzienny okres odpoczynku. Jeżeli kierowca dokona takiego wyboru,ienne okresy odpoczynku i skrócone tygodniowe okresy odpoczynku poza bazą można wykorzystywać w pojeździe, o ile posiada on odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i pojazd znajduje się na postoju.

Należy zauważyć, że niewątpliwie obowiązujące przepisy w żadnym zakresie nie precyzują, że zapewnienie bezpłatnego noclegu ma odpowiadać standardowi noclegu w hotelach czy miejscach o podobnym przeznaczeniu np. motelach.

W związku z powyższym **w pkt IV sentencji wyroku** Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, tj. roszczenie w zakresie ryczałtów za nocleg oraz roszczenie o zasądzenie kwoty 98,82 zł tytułem diet, które, jak ustalił Sąd, zostały powodowi wypłacone w należnej wysokości.

W pkt I sentencji wyroku Sąd, działając na zasadzie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie, w jakim powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia, tj. w zakresie żądania ponad kwotę 9.179,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Przedmiotową czynność powoda Sąd uznał za dopuszczalną, jako że nie była ona sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego ani nie zmierzała do obejścia prawa. Tym samym cofnięcie powództwa w powyższym zakresie odniosło skutek prawny.

W pkt V sentencji wyroku Sąd odstąpił od obciążania powoda, którego traktować należy za stronę w przeważającym zakresie przegrywającą postępowanie, kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej, działając na podstawie art. 102 k.p.c., który stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu, według doktryny, zaliczyć należy nie tylko te dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony, ale również związane z samym przebiegiem postępowania. Przepis ten wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację,

przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2012 r. III CZ 10/12, postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2012 r. IV CZ 117/11, postanowieniu z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, postanowienie SN z dnia 20 kwietnia 2012 r. III CZ 17/12). Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Zatem przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności.

Nade wszystko natomiast należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego, że zastosowanie art. 102 k.p.c. i sposób skorzystania z tego przepisu jest suwerennym uprawnieniem Sądu orzekającego i od jego oceny zależy przesądzenie, że taki szczególny wypadek wystąpił ze względu na okoliczności rozpoznawanej sprawy i uzasadnia odstępnie w całości albo w części od zasady obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż w ocenie Sądu Rejonowego w przypadku powoda zaszedł wypadek „szczególnie uzasadniony”. W niniejszej sprawie znaczna część roszczenia dotyczyła ryczałtu za noclegi. Powód, oddając sprawę pod osąd, mógł żywić przekonanie, i to nie tylko subiektywne, o zasadności swych żądań w stosunku do pozwanego. Sporne roszczenia zostały bowiem zgłoszone po wydaniu przez powiększony skład Sądu Najwyższego uchwały z dnia 12 czerwca 2014 r., w której stwierdzono, że nawet zapewnienie kierowcy noclegu w przystosowanej do tego kabinie samochodu ciężarowego nie zwalnia pracodawcy z ewentualnego wypłacania ryczałtów przewidzianych w przepisach wykonawczych do art. 77 kp. W wyroku wydanym przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie K 11/15 zakwestionowano legalność i konstytucyjność przepisów wskazanych w skardze konstytucyjnej, stąd też obecne położenie strony powodowej, które wynika de facto ze zmiany stanu prawnego, w ocenie Sądu wypełnia znamiona ustawowego pojęcia „szczególnie uzasadnionego wypadku”. Ponadto przekonanie powoda o słuszności dochodzonych roszczeń, także w pozostałym zakresie, mogło wynikać z nieścisłości i chaosu panującego w dokumentacji osobowej i księgowej dotyczącej osoby powoda, a prowadzonej przez pozwaną.

Z tych też względów Sąd uznał, że szeroko rozumiane zasady słuszności przemawiały za odstępniem od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania.

W myśl art. 477² k.p.c. wyrokowi w pkt II Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda, które wynosiło 1 650 zł, o czym orzeczono jak w pkt **VI sentencji wyroku**.

W pkt VII sentencji wyroku pozostałe koszty sądowe zaliczone zostały na rachunek Skarbu Państwa.